

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 2 fl. (4 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. (2 coroane).
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiiu

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.
Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Anul-Nou.

Eată un an de când ziceam, că vine anul nou. Acel an nou acum este vechiu. Se adauge și el, ca mulți, mulți alții, cari toți au fost odată noi. S'a făcut vechiu și se adauge și el la cei vechi, la cei întrupați vecinicii. Dar' acum pentru aceea acel care vine tot este cel nou. Peste un an și anul ce vine și-l numim nou, aceeași soarte are să aibă. Așa este cursul timpului. Așa se schimbă și urmează anii unii după alții, până se fac zeci de ani sau decenii; sute de ani sau secolii; mii de ani sau milenii și așa mai departe.

Însă nu schimbarea anilor și întruparea lor vecinicii este ceea-ce trebuie să ne atragă deosebita luare aminte. Interesul nostru cel mare trebuie să se îndrepte, mai cu seamă în altă parte. Să se îndrepte asupra întâmplărilor dintre oameni și anumit să se îndrepte asupra întâmplărilor cari ne privesc pe noi Românii.

Când am intrat în anul din cari știm și cărui atunci îi zicem an nou, noi Românii din țerile coroanei ungurești eram foarte amăriți. Multime mare de martiri ai cauzei neamului nostru se aflau prin temnițele statului unguresc. Erau închiși ca făcători de rele, deși nu erau făcători de rele. Ei au voit binele neamului lor, fără de-a voi răul altor neamuri. Ei, void binele neamului lor fără de-a voi răul altor neamuri, s'au nisuit pentru binele patriei.

Pentru-că, și ziceau, de ce am voi noi rău patriei adevății în care au trăit părinții, moșii și strămoșii nostri, în care ne este rînduit să trăim noi, copiii, nepoții și strănepoții nostri, și care ne dă prilegiu să ne agonisim pânea de toate zilele și toate celelalte trebuințe?

Se știe pentru-ce au fost închiși martirii în temnițe și nu mai repetăm ceea-ce s'a repetat de atâtea-ori în mai toate foile noastre românești.

D-zeu însă, care nu uită pe cei drepti a purtat de grije și în decursul anului trecut martirii au scăpat din temnițe. Astăzi sunt mai toți pe la casele lor, în mijlocul familiilor lor. Mai toți pot să vadă de trebile, cu cari soarta 'i-a încredințat. Anume pot vedea de trebile, cari sunt de neapărată lipsă pentru fericirea neamului nostru și a patriei noastre.

Și trebile aceste, multe mai sunt încă. Abia sîntem la început. Mult s'a făcut și până acum. Mai cu seamă dela 1890 încoace lucrarea armonică a scos la iveală fapte mărețe, fapte cari au stors și dela aceea, care nu ne voesc binele, mirare neprefăcută. Chiar procesul Memorandului din 1894 a fost însoțit de fapta măreață, că Românii din toate părțile acestei patrii au ardat în chip neîndoelnic, că se simt toți un trup și un suflet; că știu cine le vește binele și cine se jertfește pentru e. Au fost din pricina aceasta adunați atunci la Cluj Români din centrul Ardealului, din Țeara-

Oltului, din Țeara-Bârsei, din ținutul Treiscaunelor. A fost Borgoani și Soameșeni, Lăpușeni, Chioreni, Sătmăreni, Maramureșeni și Oașeni, Bihoreni, Aradani, Bănățeni până și din părțile Torontalului, Hăteșeni, Zarandani și în fine Moșii din Țeara-Aurariilor.

Ce cunună frumoasă și în ce chip măreț a arătat că poporul una este cu inteligența eșită din popor și inteligența una este cu poporul. Împregiurarea aceasta unică în felul ei a învățat pe străinii rău și binevoitori nouă o învățatură de mare preț. Binevoitorii și răuvoitorii de neam străin au venit la cunoștința, că au trecut vremile cele vechi și triste, când Românii erau ca paiele din snopii spărți, pe care le poate împrăștia vînturile și bate vînturile, ca să nu se poată alege nimica de ele.

Învățătura și cunoștința aceasta s'au avut și de atunci încoace farmecul ei. Din pricina aceasta pare că de atunci încoace, deși răuvoitorii au mai lovit în noi și încă une-ori simțitor, totuși deosebire este între ceea-ce a fost și între ceea-ce este astăzi.

Și dacă Românii vor ști susține nîgul bul care 'l-au câștigat cu prilegiul procluzului Memorandului, farmecul nu va pierde nimica din putere și peste puțină vreme are să-i ducă la isbânzi frumoase și sănătoase pentru viața națională românească și pentru fericirea patriei comune.

Durere, tocmai acum la eșirea din anul vechiu și la intrarea în anul nou, nimbul național și farmecul lui nu stră-

FOITA.

La Anul-Nou.

Anul cel nou, care vine,
Să v'aducă la toți bine,
Veselie sănătate
Și în țeară dreptate!

Intristare, sărăcie,
Și-alte rele nu mai fie
Și tot omul năcăjit
Să ajungă fericit!

Holda bine să rodească
Gazda să se 'mbogățească
S'aibă bine 'n ori-ce părți
S'aibă bani pe foi și cărți.

Fetele de măritat
Toate-'și capete bărbat,
Și flăcării zestre mare,
Să trăească 'n belșugare,

Toți băieții 'nvețe carte,
Ca să-'și facă 'n lume parte
Și poporul să tot crească
Nația să se sporească!

Cel mai tare n'asuprească.
Cel mai slab să se 'ntărasească
Și cu toții dimpreună
Să trăească 'n pace bună!

Anul-Nou care se 'ncepe
De năcazuri să ne scape,
Să-'l aveți cu voe bună
Toți creștinii dimpreună!

N. Logu, plugar.

În serile de iarnă.

— Dare de seamă. —

Serile lungi de iarnă sînt aci. Ferice de cei-ce pot și mai ales știe să le folosească bine aceste seri. Și o, ce ușor poate acum fiecare să le folosească bine! Cel-ce știe carte, să iee în mână foi bune și cărți

bune, să cetească. Foi cetească cine ce-'i place, cărți însă noi recomandăm pentru cetit mai ales și mai ales, cele apărute în »Biblioteca pentru toți!«. Au eșit până acum 25 de numeri. Ne-am spus părerea asupra lor în dările de seamă ce în repetite rînduri am scris asupra acestei »Bibliotecă«. De astă-dată mai adaugem numai, că aci fiind sfintele sărbători ale Anului-Nou, și iarna peste toți părinții ar face cel mai cuminte lucru, dăruind fiilor lor ca dar cărțile din această bibliotecă. Pentru copii anume, cele apărute sub numerii: 1. 2. 7. 14. 16. 17. 20 și 25. Pentru fetele aceiași numerii, dar' apoi mai ales cele de sub numerii 17. 1. 2. 7. 16 și 25. Ce cărți sînt sub acești numerii, vezi lista lor publicată de noi la alt loc, mai cătră sfîrșit, în numărul de față.

Nu demult a apărut și numărul 26.

»Din biografiile oamenilor celebri« este titlul lui.

Volumul, cuprinzînd mult de filosofie și morală, dănu-

lucesc strălucirea lor de până aci. Sînt lucruri neînsemnate, sînt măruntişuri, am pute zice, care turbură şi întunecă strălucirea nimbului şi ameninţă cu slăbirea puterii farmecului nimbului naţional, însă tot pot strica, dacă se va întempla, ca să turbure, să întunece, să slăbească numai puţin vreme după-cum s'a făcut începutul. Nu ascundem, nu înfrumşetăm ceea-ce, dureri, s'a întemplat: neînţelegere între preşedintele comitetului naţional şi unii dintre membrii redacţiunilor foii noastre şi a „Tribunei“. Nu este aici locul de a înşira amănuntele neînţelegerii. Destul că ea arătat.

Neînţelegeri însă de câte ori nu se desec între oameni? Până şi în societatea mai îngustă omenească, în familie, se întemplă de se vîră câte-odată neînţelegeri. Oamenii cu minte şi nestăpâniţi de timp şi in, că prin armonie, prin concordie şi lucrurile cele mici se fac mari, prin neînţelegeri şi cele mai mari se nimicesc, şi de aceea caută să înlătorească neînţelegerile. Şi dacă unii greşesc înaintea celorlalţi, acestia eară celor mici lucrurile întră ear' în vîgăşul lor de înaintea. De altcum creştini sîntem şi creştini datorii sîntem şi cu iertarea şi îndreptarea.

Nădejduim dară, că neînţelegerile cu care au venit au să se şi deşteze şi un trup şi un suflet avem să fim în Anul-Nou, cum am fost şi mai înainte. Aceasta nu este o dorinţă din plăcere numai. Este o lipsă neapărată pentru viaţa noastră naţională, în care sînt încă, cum am zis mai sus, multe lucruri de îndeplinit. Mai ales acum, când concetăţenii nostri unguri se pregătesc să urbeze milleniul, adecă sîrbătoarea anului nou miie de când s'au aşezat în locurile unde se află; când de altă parte hotărîrea congresului naţionalităţilor din vara trecută încă nu s'au pus în lucrare.

Dar' şi pentru aceea dorim ca neînţelegerile să fie şi să se înlătorească,

căci dacă nu ar fi așa, toată munca şi truda în cele naţionale, dela 1881 încoace, ne temem că ar fi nimicită şi jertfele aduse pe altarul naţiunii, n'ar plăti mai mult decăt jertfa lui Cain.

Uniţi în cugete şi nu desbinaţi se între Români în Anul-Nou, ca să se învrednicească de isbânzi mari şi frumoase, cari să îndulcească în decursul anului sufletele tuturor Românilor. Să şteargă şi cea mai mică şi slăbuţă urmă de amărăciune, care a trebuit să o guste tocmai la sîrbătorile Crăciunului.

Anul-Nou să fie mai presus decăt cel vechiu, să aducă bucurie şi veselie dela palat până în cea din urmă casuţă românească!

u. a.

Cătră cetitori.

Ca foaia să se poată trimite cu înlesnire chiar dela începutul Anului-Nou ce se apropie, rugăm pe abonenţii nostri ca să înceapă chiar de pe acum trimiterea preţului de abonament:

2 fl. pe anul întreg

1 fl. pe jumătate an.

Pe mai puţin ca jumătate an nu se primesc abonamente.

Rugăm trimiterea abonamentelor chiar de pe acum mai ales din cauză, că luna Ianuarie vin deodată așa de multe mandate, încât cu toate-că lucrează câte patru inşi, nu birue a le trece în carte şi astfel şi expediţia foii adesea abia se poate face la două săptămîni după primirea abonamentului.

Abonenţii vechi să lipească la mandat făşii vechi, ear' cei noi sînt rugaţi să scrie adresa curat, să se poată ceti şi întreagă, ca să nu fie încurcături cu posta.

Administraţia

„FOIA POPORULUI“.

Părintele Lucaciu în Bucureşti.

Despre sosirea şi primirea părintelui în Bucureşti „Timpul“ scrie următoarele:

La orele 11 şi 40 minute trenul soseşte în gară şi părintele Lucaciu se coboară pe peron în sunetul muzicii şi al uralelor nesfîrşite.

Dl Spineanu, preşedintele comitetului naţional studentesc, îi urează cel dintăiu bunăvenire şi-i oferă un frumos buchet de flori naturale. După aceea ia cuvîntul dl Vintilă Rosetti, preşedintele Ligei, secţiunea Bucureşti. Un student dela ştiinţele politice pronunţă de-aşemenea câteva cuvinte de bună-venire. Părintele Lucaciu mulţumeşte foarte mişcat. „Manifestaţia aceasta, de care mă simt adînc atins, zice el cu o voce plină de emoţiune, nu mi-o faceşti mie, ci conştiinţei nemuritoare şi nebiruite a românismului“.

La urmă de tot a venit şi dl V. A. Urechia, care s'a îmbrăţişat cu părintele Lucaciu, dar' de astă-dată preşedintele Ligei n'a pronunţat nici un cuvînt.

În faţa gării aşteaptă o trăsură trasă de patru cai negri, în care se urcă. Drul Lucaciu, avînd alături pe dl Vintilă Rosetti, ear' în faţa pe domniul Ionel Grădiştean şi Spineanu.

Trăsura porneşte la pas, urmată de mii de oameni, balcoanele şi ferestrele de pe Calea-Griviţei şi Calea-Victoriei sînt înşesate de lume. Strigătele „să trăiască“ erau nesfîrşite, ca şi ploaia de flori ce cădea din balcoane. În faţa episcopiei afluenţa era enormă. În faţa palatului cortegiul se opreşte şi aerul răsună de un formidabil „ura“.

La fereastra din fund a palatului era micul principe Carol şi mica principesă Elisabeta. La o altă fereastră din aripa dreaptă a palatului se vede A. S. R. principesa Maria. În tot timpul acesta părintele Lucaciu stă în picioare cu capul

la moralei şi înfăţişându-ne apoi pe cei mai frunte bărbaţi ai filosofiei şi moralei, anume pe Socrate, descriind viaţa şi lucrarea lui, şi pe Seneca dela care ne dă şi fotografia. Cap. II: *Elocuvenţa*, cu definiţia ei şi cu descrierea vieţii celui mai mare măiestru a vorbirii, Cicero. Cap. III: *Poesia*, cu schiţe scurte din viaţa marilor poeţi Homer, Eschil, Virgiliu, Dante Alighieri (cu chipul lui), Shakespeare. La Fontaine (cu chipul), Goethe (cu chipul), Schiller (cu chipul) şi Alexandru de Humbold (cu chipul). Cap. IV: *Arta*, cu tălmăcirea cuvîntului descrierea celor mai de frunte artişti: Mihail Angelo Buonarotty, sculptor (cu chipul), Rafael Sanzio, pictor (cu chipul). Cap. V: *Ştiinţe şi invenţiuni*, cu cei mai alesi bărbaţi pe acest teren: Archimed (cu chip), Benjamin Franklin (cu chip), Denius Papen, Fraţii Montgafier. Cap. VI: *Călătorii şi descoperiri*, cu istoria lui Cristof Columb (şi chipul lui). Cap. VIII: *Revoluţii şi cuceriri*, cu istoria lui Napoleon Bonaparte (cu chip).

Cap VIII: *Patriotismul*, cu aducerea pildei de patriotism Ioana d'Arc (şi chipul ei, apoi chipul morţii ei) şi Bayard (cu chipul seu). Traducerea e făcută, foarte bună, de dl Dumitru Stăncescu.

Din această schiţare a cuprinsului, bunul cetitor poate vedea de ce mare folos e cîrticea de care vorbim. Afi într'insa în câteva linii scurte, dar' îngrijite, icoana alor 25 de bărbaţi mari ai lumii, din felurite vremuri şi felurite terene ale arătării vieţii. Ear' dela 18 din ei, 7 se dau şi chipurile, curate şi bine reuşite. Cîteva din aceste chipuri, bună-oară al lui Goethe, Rafael Sanzio şi Schiller, singure nu sînt plătite cu preţul de 16 cr. al cărţii! E mai mare plăcere a le avea şi a le privi!

Recomandăm cu căldură şi cîrticea aceasta, ca peste tot întreg şirul de cîrticele ce apar în „Bibliotecă pentru toţi“ şi cari se pot cumpăra fie singuraticii, fie toţi deodată dela „Institutul nostru tipografic“ din Sibiu.

Însemnăm aci, că pentru-ca doritorilor a o avea, să le vină mai uşor şi mai ieftină bibliotecă, editorul a deschis abonament pe serii de câte 25 numeri. Trimiţîndu-se domnului C. Müller, librar la Bucureşti (Calea-Victoriei 53) suma de 3 fl. 75 cr. fiecare abonat va primi regulat cel puţin câte două volume pe lună, franco, acasă. Se vine adecă abonatului un volum abia în 15 cr. şi spese de postă nu are, ear' pe deasupra mai primeşte cu cel din urmă număr deodată şi un premiu, anume ori-care carte dintre următoarele: „Îngerii lui Rafael“ fantesie în versuri de I. Livescu; „Încercări critice asupra învăţămîntului primar“ de St. C. Mihailescu; „Un an de luptă“ de Al. Vlăhuta; „Poesii“ de I. N. Roman; „Critica ştiinţifică şi Eminescu“ de M. Dragomirescu; „Polemice“ de P. Negulescu; — cărţi ce altfel cumpărate, fiecare costă câte un floren ori şi mai mult!

Fireşte că cel mai cuminte lucru e a te abona pe serii întregi la această publicaţie.

Cum noi dorim din tot sufletul ca cetitul să prindă rădăcini tot mai adînci

descoperit, pe când muzica întonează imnul național.

La ora 1 fără un sfert trăsura se oprește la hotelul „Englisch“, unde s'a rezervat etagiul I. pentru părint. Lucaciu.

*

Epistola dlui Lucaciu.

Pentru primirea călduroasă care i-s'a făcut din partea cetățenilor din România, li-a adresat următoarea epistolă:

Manifestațiunea frumoasă și ovațiunile ce s'au făcut cauzei naționale cu privilegiul sosirii mele în capitala României, mă îndeamnă, ca fără amânare să exprim profunda mea mulțumită acelor frați, cari m'au surprins cu aceste manifestațiuni.

Știam eu bine, că focul naționalismului sacru arde aici, știam bine că de sigur în București, centrul culturii românești, acest sentiment vibrează puternic și la privilegiurile ce i-se ofer, erumpe în forme maiestose, ca la 14 l. c. Și dacă eu personal am să vorbesc de acest incident, spun că această manifestație mi-a fost cu atât mai plăcută, cu cât nici am cerut-o, nici am așteptat-o și însumi m'am putut convinge, că este o expresiune spontană a fraților și amicilor mei români.

Nu pot nega, că de când mă aflu aici, vîd că toate inimile bine simțitoare sînt solidare și că astăzi stindardul național falfăe aici mai mândru mai curat decât ori-când.

Nisuița luptătorilor naționali din Ungaria și Transilvania a fost ani de zile să ajungem la o perfectă solidaritate și armonie de vederi relative la acțiunile naționale, precum și la mijloacele și direcțiunea pentru realizarea acestui scop. Astăzi mai mult decât ori-când simțim necesitatea susținerii acestei solidarități, care s'a intrupat în comitetul nostru național ales la 1892. Această solidaritate, rezultatul unei munci nobile și desinteresate, nu este nici-decum primejduită astăzi. În lupta grea pentru biruința ideii naționale toți am combătut și

toți am sîngerat: Rațiu, Brote, Coroianu, Albini, Popovici împreună cu noi toți ceilalți am fost și sîntem la locul nostru, precum a poruncit și poruncește marele interes național. Și intima noastră solidaritate politică nu se va sfărîma prin nici un fel de intrigi și cu atât mai puțin prin chestiune pur materială, care stă azi la Sibiu în fața tribunalului. Sînt încredințat, că presa română nu va contribui nici ea, ca această solidaritate să fie tocmai din acest incident periclitată.

Conduc de ideile arătate aici, doresc să fiu considerat de frații mei români ca stînd în serviciul solidarității, cu scop ca sfînta noastră cauză să-și poată relua neturbat mersul ei falnic.

În acest spirit și exprimînd încă odată frățescul meu salut și adîncă mea mulțumire tuturor fraților și amicilor mei români, sînt, dle director al dumnivoastre etc.

București, 18/30 Dec. 1895.

Ca un frate dulce,
Dr. Vasile Lucaciu.

Părintele Lucaciu în Sibiu.

Ieri seara cu trenul de 10 ore a sosit aici dl Dr. V. Lucaciu, la gară însă n'a fost întâmpinat din partea nimîrui, fiindcă despre sosire nimenea n'a fost înștiințat. După cât am putut afla dela d-sa, primirea lui în România a fost cât s'a putut de călduroasă, asemenea și zilele acolo petrecute i-au cîștigat multă bucurie.

Astăzi la 12 ore a vizitat pe domnul Dr. Ioan Rațiu, președintele partidului național și pe Iuliu Coroianu, care petrece de mai multe zile aici. Prânzul l-a luat la cumnatul seu, părintele I. Costin.

Dacă este vorbă să spunem cum se află, putem zice, că este deplin sănătos și în putere, se vede însă, că multele suferințe și luptele grele l-au încărunțit. Deși este rumeu la față, pîrul este alb ca zăpada.

Părintele iubitor de turma sa ne spune, că dorește ferbinte să se afle între fiii sei sufletești, cătră cari îl trage un dor deosebit.

După multele suferințe așteaptă adăpostul liniștit, ca să poată păstori în pace.

Dreptul de alegători.

Înainte de toate o lămurire.

Toate țerile, așa în Europa, precum și în celelalte părți ale lumii, se cărmuesc de un număr oare-care, mai mic ori mai mare de oameni, după anumite reguli și legi. Felul de cărmuire însă, nu este în toate țerile același. Sînt mai ales două aceste feluri.

Unul e cel așa numit „absolutistic“, cum e în Rusia, unde capul țerii este totul! Voința lui este lege și afară de voința lui altă lege nu e! Poporul întreg nu poate hotărî nimic și nu poate face nici o mișcare, decât aceea ce capul statului voește. Își are și el, firește, sfetnicii și ajutorii sei, cari însă sînt numai ca o mașină cu multe rotile, pe cari el o mișcă după bunul seu plac.

Felul al doilea de cărmuire a țerilor, e cel așa zis: „constituțional“, care adică ia din mîna unui om puterea de conducere și o pune în mîna cetățenilor înșiși. Obștea întregă se aducă hotărîrile ce tot pe ea o privesc; cu știrea și învoirea cetățenilor, și în numele lor, se se aducă toate legile țerii.

Dar' cum milioanele de oameni nu-i poți aduna la un loc să iee înțelegere cu ei cu toți, s'a căutat alt chip de a avea știrea și învoirea lor. S'a zis adică: împărțim țeara întregă într'un anumit număr de cercuri (la noi în Ardeal și Ungaria 314), și din fiecare cerc se se adune oamenii la un loc și se alege din sinul lor pe unul, care este de aceleași păreri cu ei, să alege pe care lor le place, și apoi aleși acestia se se adune ei la un loc și se sfătuescă în numele obștei celei mari, și din împunernicirea ei, aducînd tot felul de legi ce privesc țeara. Acestia sînt deputații aleși pentru dietă.

Dar' s'a zis mai departe, nici chiar pe toți locuitorii țerii nu e bine să-i înzestrez cu dreptul de alegători de de-

întindă în valuri tot mai largi la iubitul nostru popor românesc, nu putem din destul stăruim, ca cetitorii nostri să cumpere cărțile ce le recomandăm noi din „Biblioteca pentru toți“, ori să se aboneze la ea întregă.

Și stăruim anume pentru această bibliotecă, fiindcă nu fiecă e și bun și folositor de cetit. În această bibliotecă însă, cele mai multe volume sînt nespuse de folositoare, cultivîndu-i cetitorului gustul, deprinzîndu-l a gândi, a vorbi și a scrie frumos românește, și mai ales lărgindu-i bine cercul cunoștințelor lui de tot felul!

Noi am tipărit și noi adăugăm „lucrări scoase din tipăritura pentru toți“, și dintr-o lință ori-care dă acest

Poesii populare.

Din Zernești

culese de Elena Creangă.

Foaie verde flori domnești
Mîndruliță din Ploești
Fată ești, nevastă ești
Ori din cer picată ești?
Ba nu-'s fată nici nevastă
Nici din cer nu sînt picată,
Ci sînt floare din fereastră
Și sînt floarea florilor
Dragostea voinicilor,
Și sînt floare din răvare
Cine mă iubeste moare,
Și sînt floare din colnic
Nebunesc ori-ce vorbesc.

Și
Ca
Cînc
E ca
Nici r

Numa
Pent
Cale
Pent
Cale

Geaba, bade, mă
Căci de mine tot
Geaba mă mai du
Că ce-mi cumper
Îmi cumperi pîne
Parcă-n mine bag

Cumperi pîne și masline
Parcă bagi otravă 'n mine!
Foaie verde măr mustos
Putregaiu putregăios
Ce stai bade mînios,
Putregai aprinde-te
Bade desmănie-te
Că mânia 'ndelungată
Nu e bună nici-odată
Că-i dela dușmani lăsată.

*

Foaie verde sălcioară
Am auzit maică-aseară
Că bădița meu se 'nsoară,
Lasă-mă doamne să-și arză 'l focul
Într'o grădină ocat norocul,
Unde-'s fete
Și nevastă
Știu b

putați, pentru-că în țeară sânt și bătrâni cu judecată și tineri necopți, sânt și săraci și bogați, cumiți și nebuni, — ci va trebui să se pună anumite cerințe de cari să fie atîrnător dreptul de alegători al cetățenilor.

Între țerile constituționale de felul acesta, este și țeara noastră, Ungaria cu Ardealul. Aci ca să fii alegător trebuie să întruiești anumite cerințe: să ai vîrsta prescrisă, la care poți judeca cu minte, să ai apoi anumită avere ori anumită știință.

Sînt și țeri unde nu se caută să ai avere, pentru-că și cel sărac poate fi cuminte, mai cuminte și mai cinstit de multe-ori decît mulți bogotani, ci se cere să ai numai vîrsta prescrisă, să fii om întreg la minte și cinstit. Vom ajunge poate cu vreme și noi la această stare mai dreaptă și mai desevîrșită, deocamdată sîntem rîmași mai înapoi.

Destul că din cele de mai sus, poate ori-cine înțelege, că unul din cele mai scumpe și mai sfinte drepturi ale unui cetățean într'o țeară „constituțională”, este, fără îndoială, — dreptul de alegător!

Avînd acest drept, și înțelegîndu-l fiecare, și mai ales folosindu-l cum se cade, ca să fie spre binele seu propriu, fiecare cetățean este și el conlucrător la aducerea legilor tuturor, ce au să fericescă ori să nefericească țeara!

Dacă eu și d-ta și cel de al treilea și în urmă toți, vom folosi cum se cade dreptul de alegători, vom trimite în dietă numai oameni, care așa să vorbească și așa să lucreze acolo, cum nouă tuturor ne place și ne e spre folos, — și atunci fericirea țerii e asigurată.

Dacă nu-l folosim cum se cade ori nu-l putem folosi, atunci se duc în dietă deputați mincinoși, cari nu înfățișează voința noastră și nu lucrează cum noi am dorî, ci cum pe ei îi tae capul ori îl îndeamnă — punga, și atunci fericirea țerii e — precum se vede în țeara noastră! Vai de ea!

Și e vai de ea, pentru-că la noi, stăpînirea fiind deocamdată încredințată pe mâni maștere, cei-ce au ajuns cum au putut de au pus mîna pe putere, nu ne lasă să ne putem folosi de acest mare și sfînt drept, ci în fel și chip încearcă să-l zădărnicească, cumpărînd cu bani voturile alegătorilor, ori punîndu-le, când e la alegeri baioneta în coastă, ca să nu poată trimite dietei deputați de care lor, celor de sus, să nu le placă. E adecă volnicia și mișelia, pusă să sugrume dreptul și dreptatea. Din pricina aceasta, sfatul național al Românilor a hotărît încă acum 25 ani că, cîtă vreme vom vedea bîntuind aceste urite volnicii, noi Români, deocamdată, să nu mîri luăm parte la alegerile de deputați, căci și așa nu ne lasă să alegem pe cine dorim! Cel puțin să nu se poată, zice că legile păgubitoare noue, ce se aduc în dietă, ar fi aduse și cu învoirea noastră, cu oamenii „aleși” de noi!

Și aceasta bine e așa, și tot Românul trebuie să fie în curat cu acest lucru și să se țină de el.

Cu toate acestea dreptul de alegător, rămîne un drept mare și sfînt, asupra căruia noi dorim ca cetătorii „Foi Poporului” să fie lămurîți, cunoscînd cuprinsul întreg al legii înșasi, și de aceea vom publica în numerii următori „legea electorală”.

Pentru-că nu numai pentru dietă aleg cetățenii deputați, ci tot aceia cari au drept a alege pentru dietă, au drept de alegători și pentru membri în congregația comitatelor și în sfatul comunelor — sfaturi cari îi privesc și mai dinadins, fiind și mai aproape de pelea lor, cum e zisa, — și pentru aceste sfaturi noi nu am hotărît să nu luăm parte la alegeri, ci din contră să luptăm la ele cît mai bărbătește.

În vederea acestora începem cu numărul viitor publicarea „legii electorale”.

Legile noue.

Boican, în Decembrie 1895.

Onorată Redacțiune,

După prescrierea legii celei noue m'am înfățișat cu doi martori, anume nănașul și nănașa, înaintea notarului Ioan Moldovan, Român de naștere. Fiind dînsul notar și matriculant în comuna Velțiu și Boican trăește cu pîne românească.

Neavînd noi Boinășenii în comuna noastră casă pentru încheierea contractului civil, trebuia să mergem în Velțiu la cancelaria dînsului spre isprăvirea lucrului rîutacios.

În 29 Octombrie v. am plecat din comuna noastră în Velțiu la cancelaria dînsului. Ajungînd acolo scriitorul ne-a primit în lăuntru, ne-a dat scaune.

Venind domnul notar ne află în lăuntru, i-am dat onoarea cuvenită.

După mulțumire auzim cuvîntul: „Mergeți acasă de vă schimbați, apoi să veniți eară”. Cu aceste cuvinte se duce în odaia dînsului. Am eșit afară și noi, așteptăm un pătrar de oră.

Mergem și-i zicem: „Domnule, noi nu avem alte haine”. Ne răspunde: „Dacă nu aveți”, și aci trase o injură de Precesta voastră și se băgă în lăuntru. Mai așteptăm un pătrar de oră, ese eară, vine, se bagă în cancelarie, cugetam că ne va primi, însă nu nici-decum. Ne răspunde: „Nu eu v'am făcut legea”. I-am răspuns: „Nu dumneata, dară legea nu zice să venim schimbați, schimbe-i-se mintea la ala care a făcut-o legea”. Ne-a răspuns: „Vlădicul vostru Miron v'a făcut-o. Dacă v'a făcut-o, acuma mergeți de vă prindeți proces cu ministrul”. Și eară se bagă în lăuntru. Neavînd ce face în comună străină am fost siliți a merge și a cerși haine frumoase pentru a-i plăcea domnului matriculant și a le iubi mai mult decît pe noi persoanele. Am cerșit și am căpîtat eu și soția mea, dară socotească ori-și-cine, nefind ale noastre, par'că am fost schimonosiți. Ne spunem unul altuia zicînd: acuma trebuie să-i placă domnului. Nănașul și nănașa însă nu au căpîtat. Am venit eară la cancelarie, vîzîndu-i pe dîșii neschimbați i-au mînat să se schimbe. Ferbe sîngele în noi acuma de atîta năcaz ce ne țipă acuma domnul acesta pe capul nostru. Neavînd încotro au fost siliți și dîșii acuma cu cîtă rușine a cerși haine.

Acuma sîntem toți patru în haine noue, ne vede, îi place, apoi ne-a primit.

Din Jertof

culese de I. Sava, june.

Frunză verde de pe plop
Eu sînt ficior făr' noroc,
De 'nsurat m'aș insura
Dar' pe plac nu-mi pot afla,
Am pețit pe la frumoase
Dar' toate se bagă 'n case,
Cea bogată nu-mi prea place
Că-i cu gușa într'o parte
Aș da 'n sat dar' nu-mi dă pace.

Bădiță buze de mere
Vin' la maica de mîe cere
Dar' maica

Că de tot ești prea nebună,
Bată-te și Dumnezeu
Că mă stricași foarte rău,
Noaptea când mă odichnesc
Tot la tine mă gândesc,
Închid ochii și adorm
Și în vis vini să mă scoli
Și zeu n'am ce să mă fac
Că de tine tot 'mi-e drag,
Bate vîntul de sub soare
Mândra mea plînge de moare
Căci eu pornesc să pețesc
Și pe ea o părăsesc.
Frunză verde de sălzele
Rîmâi, mândră, mea cu jele
Și jertof mea s'o țini mie
Că din din cătanie,
Maica m'a blăstemat
Că din sat în sat,
Că scuța pe spinare
Că mîdragi în picioare
Că m'am d'ajuns mîncare
Că mîm și frații mei
Că m-am trăit cu ei

Rîmâne și tatăl meu
Cu care n'am trăit rău,
Dar' dă-mi mîndră gura mie
Că mă duc în cătanie
Și vin la Sîntă-Mărie,
Vai, mîndruțo, dintr'alt sat
Ești de-mi dă un sărutat
Ori de mine te-ai lăsat
De-unde cu alta-am jucat,
Frunză verde d'a de vară
Mugurită 'n primăvară
Și ajunge până 'n toamnă,
Că toamna jos ai picat
Că fata de mîritat
Că a ajuns o sîptîmînu
Că aia fără lînă,
Că e neagră, ni
Că e

După isprăvire am venit acasă la părinți, ne-am schimbat în haine sărbătorești și așa cu alaiu am plecat la Sf. Taină a căsătoriei bisericesti lăsată creștinilor de Isus Christos, fiul lui Dumnezeu. *George Surdu.*

Luminarea în comună.

Viu a Vă scrie despre comuna noastră Boroș-Ineu, care înainte cu 6 sau 7 ani era foarte slabă, nu avea păreche în tot comitatul Aradului. Aproape abia 'i-se mai putea zice comună românească, pentru-că se înmulțiau străinii foarte, și ei înaintau, pentru-că toți lucrau și se înțelegeau la olaltă, dar' noi înapoiam și cădeam mai de tot, căci n'aveam cine să ne sfătuească și să ne conducă pe calea cea bună și dreaptă.

Pe când era alegere de deputat candidaseră două partide: una guvernamentală, ear' una națională română.

Dar' păstorii noștri unde erau? Cu noi mergeau înainte, prin trăsura, mergeau și ne vindeau cu mare preț, noi beam țuica jidovească, eară ei beau șampania domnească. Bietul popor gândia că așa-i bine, că de n'ar fi bine așa, n'ar merge conducătorii noștri înaintea noastră.

Și așa eram perduți, muți și orbi.

Eată dar' întunerecul a căzut peste comuna noastră, și gândeam că nu o mai străluci lumina soarelui peste noi, și vai de comuna și de poporul cu conducători slabi și răi.

De odată ne dă însă D-zeu ca o stea din cer pe harnicul și bravul nostru preot Vasilie Bălan.

De aceea ne bucurăm când vedem pe acest vrednic și brav preot luptându-se și îndreptându-ne și pe noi pe calea, pe care am apucat-o astăzi.

Ajungând dl V. Bălan ca preot, ne-a fost de lipsă și un harnic învățător. Dl Bălan ca și un preot harnic și național, se pune și el pe gând și ne recomandă pe harnicul Romul Bortoș, lăudat în tot comitatul Aradului.

Acum se pun acești doi conducători ai noștri în fruntea poporului, dau sfaturi și învățături și bagă Duch în inima fiecărui Român, dovedindu-se astfel: că „Unde-'s doi puterea crește și dușmanul nu sporește“.

Acum comuna noastră, putem zice, că-i bravă și merge înainte.

Toda Ioja, cântăreț.

SCRISORI. Păcălitură.

Sustra, 1895.

Din amintita comună ni-se împărtășesc următoarele:

„Ministrul reg. ung. în 24 August, nr. 66898 din 1894 a oprit 27 de cărți românești, cari toate apar în România. Între altele sub punctul 7 e oprită și „Biserica și școala“, foaie periodică din România. Auzind cassarul comunal dela noi *Trăilă Negru*, că învățătorul ar prenumera „Biserica și școala“, 'l-a pîrit notarului comunal, că el ține foaie oprită. Acest om de puțină cinste fiind contrar tuturor lucrurilor bune și trădător de națiune, credea că face mare slujbă la contrari. E drept, că notarul *Rosenthal Gyula* din *Popolovetz* după spusele cassarului, în ziua de 1 Ianuarie a mers la învățătorul *George Caba*, ca să facă vizită arătând ordinațiunea ministerială. Totodată ruga pe învățător să-i spună, cari dintre manualele oprite le păstrează în bibliotecă sa ori în școală. Învățătorul cetind ordinațiunea, ajunge la punctul al 7-lea, unde este oprită sus amintita foaie. Apoi a spus notarului, că și dînsul este abonentul unei foi „Biserica și școala“, dar' aceasta nu apare în România. El a profitat să 'i-se aducă un număr din foaie, cee-ce s'a și fă-ut. Notarul văzînd titlul foi, a zis că aceasta este foaia cu pricina, înzadar 'i-s'a arătat că nu apare în România, ci în Arad. Notarul n'a voit a lua în socoteală aceea, ci a voit să înfrice pe învățător cu aceea, că o va trimite dlui pretor cercnal din *Rékás*, dlui Ioanovits.

Eată ce se mai întemplă pe la noi!“

Noi credem, că notarul caută potcoave de cai morți. Foaia „Biserica și școala“ fiind organul diecesan n'are drept notarul sau pretorul ca să 'l oprească, deci nu aibă învățătorul frică că 'i-s'ar pute face pentru aceasta neplăceri.

CRONICĂ.

Camera advocațională din Cluj, care după-ce domnii avocați și iubiții noștri anteluptători *Dr. Mihali* și *Coroianu* au fost osândiți în procesul Memorandului, le luase dreptul de oficiu advocațional, după-cum aflăm, și-a retras decusul, din motiv că osândiții au

fost agrățiați de cătră Maiestatea Sa. Ceea-ce domnilor *Coroianu* și *Dr. Mihali* s'a adus la cunoștință.

*

La temniță. Cu ziua de azi domnul *I. Giurgiu-Arieșeanu*, învățător în Cut, intră să-și înceapă pedeapsa de 10 zile închisoare în temnița tribunalului din Cluj. Dl *Giurgiu*, un brav tinăr, a fost osândit în procesul pentru aderență la autorii „*Replicei*“.

*

Deputațiune din Făgăraș la ministru de interne. Aflăm, că Românii din comitatul Făgărașului au proiectat să trimită o deputațiune monștră la Budapesta, unde să se plângă la ministrul de interne în contra fișpanului *Bauszern*, pentru voluiciile comise de acesta cu ocasiunea alegerilor municipale. Deputațiunea va fi condusă de deputatul *Nicolae Șerban*.

*

Ioan Creangă! Cine n'a auzit și nu știe, că cel mai dulce la vorbă, cel mai glumeț și mai vesel scriitor român este *Ioan Creangă*? N'a scris foarte mult, dar' a scris foarte bine! Scrierile lui apăruseră în 2 volume mari, cari costau laolaltă vre-o 5 fl., și așa puțin 'l-au putut gusta, mai ales poporul puțin. Din această neplăcere ne-a scos acum vestita „Bibliotecă pentru toți“ din București, tipăriind în 6 cărțicele mici, de câte 100 fețe, cu 16 cr. una, toate lucrările cele minunate ale lui *Creangă!* Așa că ce puteai ave până acum cu 5 fl., acum poți cu 96 cr. numai! Un mai minunat privilegiu pentru iubitorii de veselie, demult nu s'a dat ca prin aceasta să aibă!

Grăbiți dragi cetitori ai „*Foii Poporului*“, a cumpăra aceste cărțicele, și de vă va părea rău de banii dați pe ele, să fim noi de ocară și de vină! Cereți la „Institutul Tipografic“ din Sibiu să vă trimită unul ori mai multe din acele cărțicele. Se află sub numerii 28, 29, 30, 31, 32 și 33 ai „Bibliotecii pentru toți“. Se pot cumpăra și singuratici, pe ales. Dar' o spunem înainte, că n'ai ce alege: Unul întrece pe celalalt!

Prier.

*

Oi rîioase. Din *Pișchinți* se scriu „*Revistei Orăștiei*“ următoarele: Mai mulți așa numiți „frunțași“ din comuna noastră, năcăjiți pe învățătorul, că nu le-a dat la intrarea sa în post „aldămașul“, cu care erau dedați, au făcut arătare la inspectorul regesc că — învățătorul nu știe ungurește! Cei cu voincoasa arătare sînt următorii: *Bota Achim*,

Din Galeș

culese de *B. Lupescu.*

Eată și Crăciunul vine!
Oare cui nu-'i pare bine?
La părinți cu fete mari,
Că-'i scutură de crețari!

Din Gâmbuțiu

culese de *Toma Bucur.* june

Foaie verde grâu mărunt
De amoresat ce sînt
Nu vîd iarba pe pămînt
Nici luna pe cer mergînd,
Nici soarele răsărînd,
Nici stelele strălucînd,
Căci nu mai pot merge

Din Jertof

culeasă de *A. Țepeneu.*

Dunărice, apă lină
Cini te bea doru-'și alină,
Dunărice, apă rece
Cini te bea de doru-'i trece,
Bate vîntul sălcile
Să plece și șăicile,
Bate vîntul coșara
Să plece și șaica mea
S'o ajung la Cladova
La Maria vîduva.
Lasă-mă doamne să mor
Într'o grădină cu flori,
Unde vin fetele 'n zori,
Lasă-mă doamne să zac
Într'o grădină cu flori,
Unde-'s fetele
Și nevastă
Știu h

Urîtesc Georgiu, Opresc Vasile, Constantin Andrei, Neag G., G. Petru lui Ioan, Rus Serafim, Bota Iosif, Todoresc Iosif, Rus Ioan I., jude, Bota Iosif II-lea birău și toți acestia iscăliți din cuminția lui Crăciun Simion, notar parochial. Le-am pus aici pomelnicul, ca să fie cunoscute aceste oi rîfoase din turma noastră românească și camenii de bine să se ferească de ei.

Correspondentul.

— Așa fiind, corespondentul „Revistei“ este încă prea blând și cruțător față de acești scăpătați. Nu oi rîfoase numai, ci niște păcătoși nevrednici de a mai purta numele de Român și de a-și mai primi în fața lui sfântul altar la care se înalță rugăciuni românești, sînt ei! Apără-ne, Doamne, de astfel de nemernici.

*

Prelungire. Aflăm, că domnul *Nicolae Trimbițoiu*, învățător în Grădiște, osândit la 2 luni închisoare pentru ațîtare contra Ungurilor, înaintînd la ministru rugare să-și îngăduie a intra mai tîrziu în prinsoarea dela Seghedin, după sărbătorile noastre, — a dobîndit îngăduința cerută, și așa va pleca la temniță numai la 1 Februarie a anului „milleniului“.

*

Apelațiile alegerilor dela Dobra, Iia și Petroșeni, contra nimicirii alegerilor în episcopate acolo pentru congregație, ne fost, precum află „Revista Orăștiei“, în ședința dela 30 Decembrie n. a comitetului permanent a comitatului Hunedoarei, — respinse toate trei! Se vor face dar' alegeri nouă! Avis alegătorilor români din cele cercuri, ca să se pregătească la luptă nouă și bărbătească!

*

Monumentul lui Iancu. Această afacere a înspăimîntat atît de mult pe străini, deși marele luptător este mort, — de nou își are jertfa sa. Așa din Vurpăr ni-se spune, că harnicul econom *Emanoilă Sava*, care a recunoscut, că dînsul a colectat înainte de vestita ordinațiune ministerială pentru monumentul amintit, a fost judecat la 8 zile arest. Apelația subșternută la vicecomite a fost respinsă, acum apelația se află la ministru. Se așteaptă, că oare ce vor hotărî cei dela cîrmă?

*

Daruri pentru biserică. Din Blaj ni-se serie: Pentru biserică gr.-catolică din Doștat au cumpert: 1. Stim. dni *Samoilă și Paraschiva Crăciunu* (cari se pot mîndri cu aceea, că au pus mîna pe 4 bunuri ungurești) un potir cu apartinențele lui 25 fl., 2. *Nicolae Ogneriu* o cădelniță 7 fl. 3. Mai mulți poporeni un aboriu (raclă) cu 7 fl. 80 cr. Acestia toți sînt Doștățeni. Evlavie adevărată. Frumos exemplu. — Pentru biserică din Spini Oana Oancea a cumpărat o cruce cu 12 fl. — Dumnezeu le răsplatească pe pămînt însutit, ear' dincolo de mormînt cu vieața de veci.

*

Călușeri escortați. Cetim în „Furtunos“, că în comuna Bööd (?) din comitatul Solnoc-Dobâca, s'a dat o petrecere. În această petrecere au luat parte Unguri și Români.

Costume naționale joace călușeri. Acest joc se face în jurul unei traie.

petrecere și-au condus din sală pe cei îmbrăcați în veștminte naționale. Astfel s'a făcut din jocul național românesc, un conduct național între baionete, lucru furtunos aplaudat de cătră publicul maghiar. De această ticăloasă bătae de joc au ris miserabilii! Ști-vor călușerii să pedepsească pe cei-ce au ris de ei?

*

Deținerea unui preot român în biserică. În zilele trecute am înregistrat știrea, că în Chișineu s'a săvîrșit un atentat în contra notarului de acolo, a dlui *Gherasim Sîrbu*, d'n norocire însă fără rezultat. Cetim acum în foile maghiare sub titlul: „Egy popa letartóztatása“, că judele de instrucție *Lázár* a ordonat ca să fie deținute mai multe persoane, ear' gendarmii au grăbit a-și face datorița lor, deținînd mai întăiu pe preotul, care tocmai atunci săvîrșia sfânta liturgie. Au mai deținut apoi pe fiul preotului, pe primarul comunei, pe adjunctul notarial și mai mulți jurați. Toți acestia sînt suspiționați de a fi părtași la atentatul făcut.

Noi reproducem știrea după foile străine, așteptăm însă dela corespondenții nostri lămuriri grabnice asupra casului și îndeosebi asupra felului cum a fost arestat preotul în mijlocul serviciului bisericesc.

*

Fapte creștinești. Părintele *Moise Babescu*, din Fenlac, ne trimite spre publicare următoarele: „Mi-am împlinit datorița morală de preot, când pe calea publicisticii aduc mulțumită în numele văduvelor *Marița Truța*, *Teresa Axentie Mitriciu*, *Lida Nica Colenda*, și a orfanelor *Nuța și Pava Vulpe*, pentru marimioasa și creștineasca faptă a doamnei *Elisabeta Berthe*, fiica dlui *Emanoil Barbora* și nepoatei d-sale, doamnei *Aurelia Altman*. Aceste două marimioase doamne au dăruit pentru sus amintitele o mulțime de veștminte de tot soiul, ear' pe mica orfană *Pava*, a luat-o doamna *Aurelia Altman* la sine spre ocrotire și o dă la școală. Primească pentru aceste fapte mulțumita mea de preot creștin“.

*

Biblioteca populară Din comuna *Agârbiciu* ni-se împărtășește o veste îmbucurătoare, că învățătorii dela școalele noastre, dnii *Elia Câmpean*, gr.-cat. și *George Albu*, gr. or. în deplină înțelegere au hotărît ca să întemeieze în comuna lor o bibliotecă populară. Pentru ajungerea scopului în ajunul Crăciunului au arangiat o petrecere populară, dela care s'a încassat un venit curat de 8 fl. 90 cr. În această sumă au plătit peste antratul stabilit: domnii: *Elia Dopp*, as. ingener. 1 fl. 40. *Lazar Constandin* 20 cr. *Ioan Botezan* 20 cr. *Fuctibal* 20 cr. *Ioan Șuller* 30 cr. *Nicolau Lupu* 30 cr. și *Nicolae Baar* (raic) 20 crucer.

R Î S.

Cumpenă dreaptă.

Un țeran din Țeara-Nemțescă, care producea mult unt proaspăt, avea de-aface cu un brutar din oraș. Țeranul vindea unt și cumpăra pîne.

Odată băga de seamă brutarul, că untul nu e bine cîntărit, și pîrește pe țeran la judecată, unde se înfățișază amîndoi.

— Ai cîntar? Întrebă judecătorul pe țeran.

— Am! răspunde țeranul.

— Dar' punți ai? întrebă de nou judecătorul.

— Nu am! răspunde țeranul, ci puneam la o parte pînea ce cumpăram dela brutar, ear' la alta untul ce voiam să-și vînd.

Țeranul fu slobozit.

*

Să nu-1 iee cătană.

Țiganul vine la popa tot o fugă și-1 roagă:

— Părinte, ai milă și vind la noi!

— Da de ce mîi?

— Hira mea a făcut un ghiorlan de băiat și te-aș ruga să-1 pui numele *Todora*, ca să nu-1 iee cătană când o fi mare!

*

Procopseala Țiganului.

— Mîi Țigane știi tu *Tatal nostru*?

— Hei, hei *Românico*, știi și pe moșul vostru!... Era cu mustețile lungi, și-1 plăcea să glumească cu noi!

*

— Mîi Țigane, știi tu cînta: *Mielușelul lui Dumnezeu*?

— Da cum să nu?

— Ei, ia cîntă nițel:

— *Berbecul lui Dumnezeu*...

— Nu berbec, mîi, bată-te *Ispas* să te bată, ci *mieușel*!

— Noa lasă mî la pîrdalnicul, că de atunci s'o fi făcut berbec de cei bătrîni!

*

„Ce fel de cătană ai vrea să fi mîi Țigane? Întrebă doftorul ostășește pe-o nămilă de cioroiu, ce venise la sîtație.

— Cătană cu obșit, *Măria ta*! răspunde Țiganul.

LOTERIE.

Tragerea din 4 Ianuarie n.

Budapesta: 33 85 28 64 29

Tragerea din 8 Ianuarie n.

Sibiu: 10 42 33 13 32

"SENTINELA"

INSTITUT DE ECONOMII ȘI CREDIT CA SOCIETATE PE ACȚII
Satul-nou (Réva-Ujfalú).

acordă împrumuturi cambiale (cu tui subserieri) și ipotecari, avansuri pe efecte (lombard) și primește depuneri spre fructificare dela singuratici cu 5 1/2%, dela biserici și corporațiuni cu 6%. Darea după interese se solveste din partea institutului.

[59] 1--5

Direcțiunea.

3 medalii de aur
15 de argint
12 diplome de
onoare și recu-
noștință.

Franz Joh. Kwizda.

Fluidul de restituțiune

al lui

KWIZDA

[1794] 25-40

apă de spălat pentru cai. Prețul unei sticle
1 fl. 40 cr. v. a.

De 30 de ani întrebuințată în grajdurile curții și ale militarilor și civililor, pentru întărire după strapațe mari, la scrintituri, înțepnirea mușchilor etc., face caii să presteze mult la trainare.

Liferant al curții c. și r.
austro-ungare.

Liferant al curții reg.
române.

Să se observe bine
marca și să se
ceară exclusiv
fluidul de restitu-
țiune a lui
Kwizda.

Depositul principal :

Farmacia cercuală
Korneuburg I. Viena.

Se capătă în
toate farmaciile
și drogueriile
din
Austro-Ungaria.

Petru Moga, franzelar în Sibiu

oferă p. t. public

cea mai bună făină

în toate calitățile,

din Bănat și Ungaria din cele mai renumite mori de vapor cu
prețuri foarte ieftine.

[3440] 8-9

Sunt dispus a face cele mai favorabile prețuri în special vânzătorilor
din provincie ce vor să se asorteze cu făină bună pentru sărbători.

Magazinul în strada Cisnădiei Nr. 44.

Ce e
a lui Kathreiner
cafeaua de maltă Kneipp?

ceasta e o cafea adevărată pentru familie și sănătate, care prin modul de fabricațiune a lui Kathreiner are plăcutul gust de cafea de boane și numai prin această, fără de celelalte avantagii, se deosebește această cafea de maltă de toate celelalte produse.

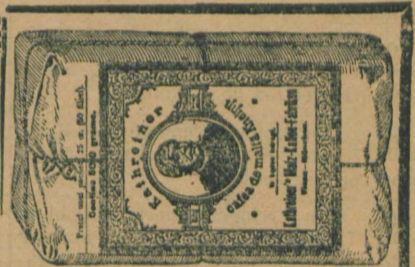
Cafeaua - Kathreiner este cel mai gustos, sănătos și ieftin surrogat la cafeaua de boane. E un produs curat al naturii în boue întregi și se usează cu mare avantagiu în locul celei măcinate, care sunt pentru publicul cumpărător necontro-labile, și cari prin cercetări oficiale sau dovedite adese de falsitate prin adansuri străine. Incepând cu o terțialitate, se pôte amesteca mai târziu cafea de boane cu cafea Kathreiner, și astfel pe lângă efectul neprețuit asupra sănătății, dobândești și un câștig în fiecare gospodărie.

Cafeaua Kathreiner este recomandată de cei mai renumiți medici și zilnic se dovedește ca un bun mijloc de consumat în institute publice și în sute de mii de familii. Și pură, adică fără adans de cafea de boane, cafeaua Kathreiner este cel mai excelent mijloc de întărire precum și cel mai sănătos, ușor de consumat și totodată o beutură gustosă.

Nici o gospodină conscientioasă sau mamă, nici un iubitoriu de cafea în genere, se nu întârzie, ca pentru propria sănătate să se folosească de cafeana de maltă Kneipp. Numai se fie cu luare aminte la netrebnicile imitațiuni, prin cari publicul meru este expus înșelăciunii și să considere la cumpărare marca de pe pachetele originale albe

Kathreiner!

cauțiune! În interesul propriu nu lăsați se fiți Veritabilul „Kathreiner” nu poate și nu-l permis cândă compenit, sau în altfel de pachetagi.

Kathreiner
CAFEA DE MALTA KNEIPP

Se capătă pretulindeni. - 1/2 Chilo 25 cr.

Mileniu.

Mileniu.

Mileniu.

Din incidentul aniversării de 1000 de ani a existenței națiunii maghiare se va deschide în Maiu 1896 expoziția ce de 3 ani se arangiază cu spese enorme, cu care privilegiu se va muta din Austria o casă de export cu tot în Ungaria, fiindcă aici în înțelesul legilor nouă fabricile din nou clădite sânt scutite de dare. Din cauza mutării fabricii se vor desface desi imensele depozite pe mărfuri gata: Cuverte de pat, țoale de cai, paploane, tulpane de lână și stoffe de tot soiul, precum și ciasornice, instrumente musicale, saci etc. etc. cu prețuri atât de ieftine, încât

ori-și-cui îi va sta graiul de uimire și va admira neobicinuita ieftinetate.

[2835] 19—

Fiecare să folosească acest privilegiu pentru a cumpăra acum următoarele articole atât de bune și atât de ieftine cum nu s'a mai pomenit.

Mileniu.

Cuverte pentru pat și masă

țesute pe ambe fețele în cele mai admirabile mostre. Cuvertele de masă 150 ctm. pătrați, cuvertele de pat 2 metri lungi, 150 ctm. late, mai înainte prețul pro garnitură fl. 10.— acum pro bucată

Felul I. fl. 1.88	Felul II. fl. 2.42	Felul III. fl. 2.73
-------------------	--------------------	---------------------

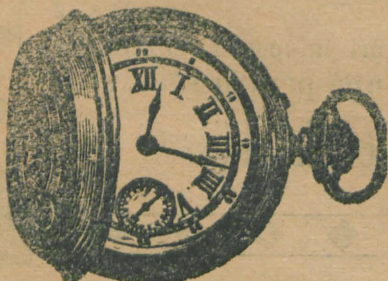
Mileniu.

Tulpane de iarnă

pentru dame, din lână fină și groasă de oaie, alpaca, cheviot și himalaya-doublé, calit. cea mai bună, prețuri scăzute acum

Felul I. 3/8 mari fl. 48 cr.	Felul II. 7/8 mari fl. 1.10
Felul III. 9/4 mari fl. 1.93	Himalaya 10/4 mari fl. 3.82

Mileniu.

fl. 2.50 Un orologiu Chicago remontoir de nikel cu arătător de secunde; mecanismul regulat.

fl. 3.50 Un orologiu prima remontoir de nikel, constr. minunată, foarte precis cu arătător de secunde.

fl. 5.— Un orologiu remontoir cu 2 capace, din care unul sare, mecanismul precis regulat.

fl. 6.— Un orologiu american goldine remontoir, fin aurit, cu anevoie se deosebește de adevărat, cu multe grațuri și regulat precis.

fl. 8.— Un orologiu remontoir de argint, cu capace mult și fin gravate, regulat precis

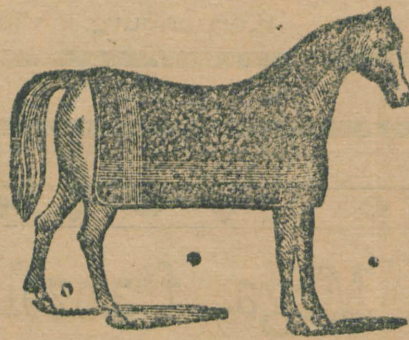
fl. 8.— Un orologiu remontoir de argint cu două capace, fin gravat, precis regulat.

fl. 10.— Un orologiu anker-remontoir cu 3 capace, cu 15 rubine, precis umblând

MILENIU.

8000 bucăți

Țoale de iarnă pentru cai

admirabile, frumoase, trainice, acomodate pentru economie 180—190 ctm. lungi, 120—130 ctm. late, foarte groase, durabile, călduroase, aproape neruinabile, cu vârgi colorate și pompos confecționate. Singur materialul brut a costat mai mult decât acum țoalele gata. Prețuri scăzute pro buc.:

Calitatea I. țoale ptr econom à fl. 1.64	Calitatea II. țoale ptr trăsuri à fl. 2.48
Calitatea III. țoale de gală à fl. 2.96	Țoale-doublé îndoit de tari à fl. 3.82

1 florin Bazarul mileniului 1 florin
fiecare buc. trimite toate celea à 1 fl. sau 2 coroane prin rambursă. fiecare buc.

1 năframă mare călduroasă, pentru dame, 7/4 mare cu ciuc. 1 fl.	1 cort de ploaie impermeabil, cu bêt frumos 1 fl.	1 vestmânt gata de iarnă pentru copii dela 1—3 ani 1 fl.	3 părechi de strimfi într'o culoare sau frumos vârgați 1 fl.
6 ștergare calitate bună, caro chivite 1 fl.	1 pânzătură de masă albă, de damast sau colorată 1 fl.	6 serviete mari, albe sau colorate 1 fl.	1 jachetă pentru dame, călduroasă, cu brodure 1 fl.
Cușmă de iarnă din peluș de Persia, cu vată călduroasă 1 fl.	1 briciag cu 4 tășuri, cu aparat pentru scoat. dopurilor 1 fl.	4 cravate de mătăș, fiecare altă formă și col., foarte fine 1 fl.	1 apar. de foc aprinde însuși cu iuteala fulgerului 1 fl.
1 cămașe bărb. foarte fin gătită, albă ori colorată 1 fl.	1 briciu, tăș englez veritabil, foarte ascuțit 1 fl.	6 părechi de ciorapi, într'o culoare sau vârgați frumos 1 fl.	2 fesnice de salon, fin argintărite, formă frumoasă 1 fl.
1 cămașe fem. din șifon ori în cu brodării 1 fl.	1 oglindă de toaletă pentru așezat cu lădiță 1 fl.	1 moară de cafea, construcția cea mai bună, durabilă 1 fl.	3 năframă de cap, călduroase, pentru iarnă, în toate colorile 1 fl.
3 cuțite de masă din argint de Phönix veritabil, totdeauna alb 1 fl.	12 lingurițe de cafea de argint veritabil de Phönix 1 fl.	1 lingură de scos supă, de argint veritabil de Phönix 1 fl.	3 sorturi de casă, model modern, de spălat 1 fl.
1 orologiu de bronz punctual, cu garanție 1 fl.	1 lanț de orologiu de aur artificial cu acătătoare 1 fl.	1 inel de aur duble cu peatră 1 fl.	11 batiste cu margini colorate și chivite 1 fl.
1 covor de pat din stofă de jute desen frumos, mare 1 fl.	1 ciarșaf mare și lat 1 fl.	1 manșon de pele neagră, căptușit călduros 1 fl.	1 șorț de lister, negru, cu Plissée foarte frumos 1 fl.
1 năframă de mătăș 1 cot de mare și în ori-ce culoare 1 fl.	3 batiste de mătăș de Lion, multicolore 1 fl.	1 cutie de cusut, de mătăș, cu recușite de cusut 1 fl.	6 fureculițe franceze, de aur veritabil de Phönix, în veci alb 1 fl.
1 cheie de orologiu de argint veritabil cu fotografie 1 fl.	1 pieptar de lână pentru domni și doamne 1 fl.	1 păr. nădragi de lână (sistem Jäger) pentru domni 1 fl.	6 linguri de argint veritabil de Phönix, în veci alb 1 fl.

Mileniu.

Paploane

foarte fine, în drap, albastru, bordeaux, cu desemnuri și vârgi admirabile, complet de mari pentru ori-și-care pat, groase, calitate foarte durabilă, mai înainte prețul pro bucată fl. 5.— acum pro bucată

Calitatea I. fl. 1.79	Calitatea II. fl. 2.74	Calitatea III. fl. 3.56
-----------------------	------------------------	-------------------------

Mileniu.

Țoale pentru cai de strapață groase, mari, călduroase 160 centimetri și frumos învărgate fl. 1.10

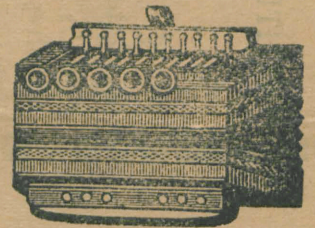
Rocuri de Canada groase și călduroase ptr domni și doamne fl. 1.56

Cămăși normale de iarnă călduros plisate fl. 1.—

Pantaloni normali de iarnă călduros plisați fl. —.95

Stoffe din lână de oaie în lățime duplă, 3 metri pentru un roc, pantaloni și giletă fl. 5.26

Mileniu.

Numai 2 fl. o excelență

Harmonică de concert

cu 12 clape, acompaniament tremelo și bas, acordat curat melodios, montată fin și trainic, se poate cânta pe ea ori-ce piesă.

Felul I. fl. 2.—	Felul II. fl. 4.—	Felul III. fl. 6.—
------------------	-------------------	--------------------

Numai fl. 2.—

Următoarele

10 lucruri prețioase

- 1 orologiu de bronz precis umblând,
- 1 țigar spiț de spumă de mare.
- 1 porte-țigare trainic,
- 1 aparat de foc pe vecie,
- 1 cravată de mătăș sau atlas,
- 1 ac pentru cravată cu petri,
- 1 țerusă de nikel cu peniță,
- 1 briciag cu scobitor,
- 1 inel cu petri,
- 1 suvenir din Viena.

Toate aceste obiecte laolaltă costă numai 2 fl.

Deșteaptă-te!

Numai fl. 2.

costă un orologiu de deșteptare bine regulat, executat conform desemnului, în dulap splendid de nikel, cu arătător de secundă și cu un clopot deșteptător ce sună foarte frumos, durabil lucrat, umblă și deșteaptă foarte punctual; e netăgăduit cel mai frumos și ieftin orologiu. Prețul scăzut numai fl. 2.— același mecanic de dată ce funcționează

10.000

Saci de bucate

admirabili din tarpauling, buni, groși, tari și bine cusuți, fiecare bucată e îndoit de vrednică fiind de-o trăniece neruinabilă.

Saci în 2 mărimi diferite:

110 ctm. lungi 46 ctm. lați 95 cr.	120 ctm. lungi 56 ctm. lați 40 cr.
--	--

Fiecare se-și cruțe plumânile și se-și cumpere

pentru fl. 1.50

8 bucăți recușite de fumat:

- 1 pipă de lemn cu scurgere,
- 1 verge fină potrivită la ea,
- 1 jălcău de pele fin,
- 1 aparat de foc de buzunar, calitate neruinabilă,
- 1 țiuțoare de țigări,
- 1 sipcă de țigarete hig., spumă de mare,
- 1 excelență pipă de casă scurtă,
- 1 vergea pe potrivă.

Toate împreună fl. 1.50.

îngrijire și pe lângă rambursă, marfa care nu convine se schimbă, ori se returnează la cerere banii. Adresa:

port și deposit general a fabricii de țoale și mărfuri de lână

TE, Viena, V. Rüdigerergasse Nr. 113.